

DIARI DE L'ESCOLA D'ESTIU DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ : URGELL, 187 - BARCELONA

Dimarts 4 d'Agost de 1931 : Any 1 - Núm. 3 : Preu: 10 cèntims

UN CAMÍ A SEGUIR

Tots nosaltres recordarem els moments de cansament, de desil·lusió i àdhuc de fàstic, que havem experimentat en veure que la nostra tasca al front de les nostres Escoles, no rendia sovint el fruit esperat. Al front del nostre bon desig teníem factors poderosos — situació estatal, ambient local, manca d'estímul i de companyonia — que ens invitaven a una deserció. Sols aquells que del magisteri en feien un sacerdoti, aquells per als quals el seu món era l'escola, aquells per als quals la Pedagogia en ço que contribueix al millorament social i humà, era la "verge consoladora", hem pogut arribar a l'hora present amb el cor net, amb la voluntat ferma i decidida a ajudar a l'estructuració d'una Catalunya gran espiritual i materialment.

Aquesta ajuda que se'ns demana sense regateig no és pas un camí planer. Hi trobarem més d'un pas esquerp, més d'una pedra rodona i movedissa per a travessar el riu. Però aquesta esperança que ens ha sostingut fins ara ens sostindrà una vegada més en el camí de l'ideal perquè aquells factors abans obstaculitzants es posaran a favor nostre no pas per atènyer l'ideal, que no és cap fita, sinó una direcció i que va allunyant-se com l'horitzó, però sí persistir i avançar sempre més enllà.

En els moments de defalliment, que fóra pueril no preveure encara possibles, pensem que som Mestres, és a dir: quelcom entre els homes. Recordeu haver oït, durant les vostres passejades capvesprals, el so d'una campana llunyana i malencòlica? Doncs així talment arriba al nostre cor el bàlsam consolador de la consciència de la nostra professió. Que cadascú tingui fe en la seva obra i en ell mateix i esforcem-nos en cada detall del nostre quefer com si de cada pensament, de cada mot, depengués la salvació de la humanitat.

Si, oblidant-nos de nosaltres mateixos, fem tot el possible en el nostre treball amb aquella amor que hi posava, per exemple, Pestalozzi, fem més que un emperador regint automàticament els seus estats, més que el qui inventa teories universals només per satisfer la seva vanitat, més que el polític, més que el que governa. Podríem, aleshores, menysprear l'ordenament del món, que ja s'arreglaria bé prou ell mateix amb que fes tothom el seu deure amb amor a casa seva.

Aquesta és la gran croada educativa: aconseguir que aquesta paraula "deure" no sigui per a ningú una paraula vana. Tampoc no seria, aleshores, una altra paraula vana el dret corresponent.

LA VIDA SOCIAL A L'ESCOLA D'ESTIU

II

L'Estatut de Catalunya i l'Ensenyament

El 29 de juliol a dos quarts de vuit de la tarda tingué lloc un acte de propaganda de l'Estatut de Catalunya.

La Srta. Barceló ens llegí unes quartilles que tingueren el mèrit d'interessar fortament l'auditori. Va glossar la missió de la dona catalana en aquests moments de lluita espiritual.

El Sr. Puig, mestre gironí, es mostrà partidari que els mestres intervinguin activament en el que podríem dir política espiritual, però que s'allunyin dels localismes.

La propaganda de l'Estatut, matèria de política espiritual, ha d'ésser motiu per al Magisteri de palesar el seu patriotisme.

Digué també que quan l'Ensenyament passa d'Estat a Estat no perd cap grau d'independència.

El Sr. Palau Casellas, d'Alcoletge, s'expressà en termes semblants. Saludà en nom de tots al plasmador de la nostra llengua Mestre Pompeu Fabra, que ocupava un seient entre l'auditori.

El Sr. Redondo, féu algunes consideracions força encertades sobre l'Estatut en alguns dels seus aspectes. Manifestà també que el mestre ha de fer propaganda política i social. Acabà dient que diumenge aniria al poble on té el vot per contribuir al triomf del plebiscit.

En V. Gardenyes, jove mestre de l'alt Pireneu lleidetà, amb tons plens d'entusiasme ens incità a tots a votar l'Estatut, que significa una obra d'alliberament definitiu en molts dels seus aspectes.

El Sr. Sanz, professor de l'Escola d'Estiu, parlà de l'actuació dels Magisteri en aquests moments de perfilament i d'estructuració estatal.

Va resumir l'acte el Secretari de l'Escola d'Estiu Sr. N. Masó. En breus paraules, però precises, palesà la importància de l'ac-

te que s'estava celebrant, significant de pas el seu desig que siguin els mestres els que contribueixin a l'obra de la catalanització definitiva i integral. Tots els oradors foren força aplaudits.

La sala és plena de gom a gom.

EL PROBLEMA DE L'ESCOLA RURAL

El 30 de juliol a les 6 1/2 de la tarda i al Saló d'actes de la Residència d'Estudiants s'inaugurà el Cercle d'estudis pedagògics.

Presidiren la Srta. Helena Martín i el senyor Sanz. Actua de ponent el Sr. V. Gardenyes.

Tema: «El problema de l'Escola Rural».

El ponent posà de manifest un sens nombre de punts de vista de l'Escola rural.

L'auditori va seguir la seva conferència amb molta simpatia com ho provaren els molts aplaudiments que ressonaren en acabar. Mentre l'amic Gardenyes descabdellava el seu tema va entrar al Saló l'il·lustre President de la Generalitat, que fou saludat entusiasta i coralment pels assistents. Després de canviar breus paraules amb els presents a l'acte s'acomiadà en mig de forts aplaudiments i visques.

Intervingué en la conversa el company Sr. C. Domènech. La seva, podríem dir, Pedagogia viscuda fou acollida satisfactòriament pels concurrents. Ajudaren a l'èxit de la seva intervenció els matisos d'humorisme que el Sr. Domènech donà a les seves paraules.

L'últim acte que cal ressenyar fou el celebrat també a la Sala d'Actes de la Residència.

El conegut literat Sr. Ferrà, director de la Residència descabdellà el tema: «Maria Antònia Salvà i la seva obra.» La sessió fou presidida per la Mestressa de Basea Sra. M. Melià i pel Sr. Masó. El conferenciant comentà l'obra literària de la poetessa i va acabar la seva dissertació amb la lectura d'algunes poesies. El Sr. Ferrà fou molt aplaudit, així com el Sr. Garau, Mestre mallorquí, que arrodoní l'acte amb la reci-

tació de poesies de l'exquisida poetessa de l'Illa Daurada.

La votació de l'Estatut ha estat causa d'una breu interrupció de les tasques de l'Escola d'Estiu. La totalitat dels inscrits, que tenen vot, han marxat vers llurs pobles, per contribuir al *Sí* que Catalunya aixeca com a clam sintètic de la seva aspiració.

Les llistes d'adhesió de les dones catalanes a l'Estatut han estat signades per les Mestresses que assisteixen a l'Escola d'Estiu.

I fins demà.

X. Escoda.

Nota. En el primer nombre del DIARI DE L'ESCOLA D'ESTIU hi aparegué una errada d'impremta que, encara que suposem esmenada pel bon sentit dels lectors, anem a esmentar.

Pàg. 3, 2.ª columna, línia 8.

Diu: *acuden al servei militar.*

Ha de dir: *eludeixen el servei militar.*

TEMES PEDAGOGICS

EL «PEDAGÒGIUM» I LA PEDAGOGIA

Al confeccionar la Memòria de fi de curs de la Institució Cultural «Pedagògium» desfilen per la pantalla de la nostra imaginació una sèrie de experiències i casos clínics que venen a confirmar la necessitat de que la reforma escolar estigui informada pels principis més moderns de la Pedagogia de vanguardia.

I és a l'aparèixer el Diari de l'Escola d'Estiu que esperem trobar en ell un gran col·laborador al publicar els nostres articles d'experimentació pedagògica.

Volem dir avui l'estranyesa que ens causa que encara hi hagi mestres que no estan d'acord amb nosaltres quan al contemplar una classe indisciplinada, quan veiem al nen inquiet, irascible, mandrós, mentider o crudel, nosaltres no treiem tota la fúria imponent l'ordre i el silenci amb una cridoria tan ridícula com absurda.

El mestre que sap que els infants són joguets d'una llei d'herència, d'una tara orgànica, de l'ambient en que viuen o de qualsevol estat patològic, davant els trastorns, la indisciplina i el desordre de la seva classe sent l'emoció científica del fet,

somriu i concentra tota la seva pedagogia en un interrogant: ¿Per què?

Per què l'infant és avui inquiet? Per què està irascible?—Per què menteix?—Per què és mandrós?

Estimem oportú citar el cas d'una nena que durant les primeres hores de la sessió matinal permaneix passiva, quieta, quelcom mandrosa i dèbil i que després del joc manifesta una turbulència, una inquietut tan extraordinària que determina la més enèrgica protesta de tota la classe.

Per què? Per què aquest canvi tan radical en la conducta de la nena? Varem descobrir la resposta als pocs dies a l'invitar als alumnes a que redactessin un treball sobre la seva alimentació.

La nena arribava al «Pedagògium» sense haver pres aliment. Durant el joc menjava un panet amb truita i un altre amb pernil. Estudiada el cas amb el Dr. Arce, prestigiós metge que ha trobat el seu camp d'acció en els estudis de psico-patologia infantil, deduïm que la conducta de la nena era fidel reflexe d'un trastorn digestiu ocasionat per l'esmorzar. En efecte, el fet no es va repetir quan la nena va pendre l'aliment molt abans de començar la tasca de l'escola.

En la mateixa classe hi ha un nen «grau inestable» (Segons la classificació de J. Abramson de la Clínica de neuro-psiquiatria infantil de París). La psicografia d'aquest nen feta amb el mètode del Dr. Vermeulen, ens explicà clarament la seva inestabilitat. Es tracta d'un nen de gran imaginació i en canvi d'atenció i raciocini irregulars. La gràfica ens digué clarament el diagnòstic i la terapèutica que havíem d'adoptar.

Són innombrables els fets que ens parlen de la necessitat d'orientar l'escola científicament i que expliquen que el coneixement de la naturalesa de l'infant és d'una transcendència extraordinària per l'educador. Conèixer el nen equival a saber la manera d'operar i per lo tant d'obtindre l'èxit desitjat.

Hi ha en el Parvulari del Pedagògium un nen molt entremaliat però que no deixa d'ésser un dels més brillants i estimats. Un dia tingué la gesta d'enfilarse al prestatge més enlairat d'un armari molt alt de la classe per a divertir-se o fer gràcia als seus companys.

La professora tingué ocasió de demostrar una vegada més el seu esperit d'educadora en l'aula dels seus assaigs. Segura del fra-

càs si obligava al infant a descendir fent ús d'una ordre o de l'amenaçament es va valdre d'una expressió que dirigí a un professor present en aquells instants.

— "Si, no hi ha dubte, "Juanito" es un gran gimnasta. Ha sabut pujar molt bé a dalt de l'armari, però ara els treballs seran al baixar. Ja ho veurem si sap baixar!"

La reacció fou immediata; ell és el "campió". Què no? Descendí amb rapidesa i al arribar al últim prestatge feu un salt als braços de la seva mestra per a que li fes les més tendres carícies.

P. Fabregas Pedrals

ELS PROGRAMES DE L'ESCOLA D'ESTIU

Programa de Geografia de Catalunya. Professor: Sr. Pau Vila. De dos quarts de deu a dos quarts d'onze, cada dia. Aula n.º 26.

PROGRAMA: Síntesi fisiogràfica. — Fesomia general del país. — Breu història geològica — Les línies principals del relleu. — La costa. — Els nostres rius i llurs característiques. — El clima. — El règim fluvial. — Els quadres fisiogràfics catalans segons el clima i la vegetació.

Geografia humana. Els quadres naturals estudiats pels fets antropogeogràfics. I. Litoral; II Prelitoral; III Depressió Central; IV Prepirineu; V Pirineu. a) l'activitat marina (Litoral); b) explotacions del subsòl; c) aprofitaments forestals; d) el treball i els productes de la terra; e) ramaderia; f) les indústries i llur evolució; g) evolució del poblament i formes actuals; h) tipus d'agrupament; i) la casa aïllada i la casa agrupada; j) les comunicacions antigues i modernes.

Geografia política. Síntesi dels fets de geografia humana. Els grans trets econòmics. Les comarques catalanes.

Al marge de les lliçons els alumnes realitzaran alguns treballs pràctics en relació amb elles.

N O T E S

Objectes trobats: Un segell municipal de cinc pessetes; i un altre ventall.

* Programa del Concert musical que es celebrarà aquesta tarda al Saló d'Actes de la Residència, a dos quarts de set:

I part

M.ª DOLORS GASPAR, piano

Tocata en Re, Bach-Brassin; Estudi en Mi, Chopin; El Molinero, Falla.

II part

LL. MORENO, violí - PERFET GIMPERA, piano
Andante i petit rondó, Ch. Dancla; Ave Maria, Gounod.

LL. MORENO, violí - PILAR MONTARDIT, piano
Andaluz, Granados

III part

REMEI MONTSERRAT, piano

Fantasia en Fa, Chopin; Cançó i Dança, Mompou; Dança n.º 9, Granados.

* Tots els qui vulguin utilitzar la piscina de l'Escola, han de presentar a Secretaria, el seu retrat, tamany 3 x 4, per tal de lliurar-los la corresponent tarja d'identitat.

* El Sr. Duran i Sanpere, des de demà donarà les classes d'Història de l'Art, apli-

cada a Catalunya, a l'aula n.º 5, de l'edifici de l'Escola Industrial (Pavelló central).

* Des de demà passat la classe de «Meteorologia i Astronomia» també es donarà a aquesta mateixa aula.

* Tots els que tinguin originals en destinació al nostre Diari, podran lliurar-lo tots els dies, de dos quarts d'una a dos quarts de dues, a la Sala de Lectura de la Residència d'Estudiants.

* Atenent als precés dels alumnes que assisteixen a la classe sobre *Ensenyament del llenguatge* que dona el Sr. Gali i tenint en compte que avui ha donat una darrera lliçó de caràcter extraordinari, la del Sr. Masó sobre *L'Activitat de l'infant i els programes escolars* no començarà fins demà.

* Els mestres o mestresses que desitgin rebre el *Butlletí dels Mestres* poden passar a Secretaria i deixar llur nom i adreça.

* Es prega als inscrits Josep Sobils n.º 8, Josep Girbal n.º 9, M.ª Núria Flaquer n.º 10, Pilar Palou n.º 11 i Jaume Miret n.º 24, que passin a Secretaria a recollir llurs targes d'inscrits.